

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у березні 2017 року**

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Міністр культури України Є. Нищук провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Литовської Республіки в Україні Марюсом Януконісом, під час якої обговорювалися перспективи проведення мистецьких проєктів у рамках культурного партнерства між Україною та Литвою в 2017 році, таких як: презентація нової п'єси литовського режисера Йонаса Вайткуса в Національному академічному театрі російської драми імені Лесі Українки, передача книг литовського прозаїка і драматурга Григорія Кановича до українських бібліотек, проведення фестивалю у Кропивницькому, питання відкриття пам'ятника князю Костянтину Острозькому на території Києво-Печерської лаври тощо.

27 березня під головуванням Міністра культури України Є. Нищука за участі Надзвичайного та Повноважного Посла Японії в Україні Шігекі Сумі відбулось установче засідання Організаційного комітету з підготовки та проведення Року Японії в Україні. Основною темою стало обговорення плану заходів, що будуть здійснені у 2017 р. в рамках Року Японії в Україні, зокрема, проєкт «Сакура – 2500» присвячений 25-й річниці дипломатичних відносин між Україною та Японією.

Можливість представлення України на London Design Biennale в 2018 році (Велика Британія) було обговорено під час зустрічі Першого заступника Міністра культури України С. Фоменко з виконавчим директором London Design Biennale Крістофером Тернером.

22–23 березня Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник відвідала реактивна моніторингова місія Центру всесвітньої спадщини ЮНЕСКО/ІКОМОС за участі президента ІКОМОС (Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць) Угорщини Тамаша Фежерді та програмного спеціаліста щодо Центральної, Східної та Південно-Східної Європи Центру Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Анни Сидоренко. Метою місії була інспекція стану збереження архітектурного ансамблю Києво-Печерської

лаври – складової об'єкту всесвітньої спадщини «Київ: Собор Святої Софії та прилеглі монастирські будівлі, Києво-Печерська Лавра», а також її буферної зони. 24 березня відбулася зустріч представників місії з Київським міським головою В. Кличком, заступником Міністра культури України Т. Мазур, представниками неурядових пам'яткоохоронних організацій, активістами. Обговорювалися актуальні питання стану збереження об'єкту та містобудівні перетворення в буферних зонах, у тому числі ті, реалізація яких може вплинути на визначну універсальну цінність об'єкта. Цього ж дня Міністром культури України Є. Нищуком було підписано наказ, яким затверджено оновлені охоронні (буферні) зони Софії Київської та Києво-Печерської Лаври (згідно вимог ЮНЕСКО), а також посилено режими використання цих територій. За наслідками візиту реактивної моніторингової місії ЦВС ЮНЕСКО/КОМОС експертами протягом місяця буде підготовлено звіт, який ляже в основу проекту рішення 41-ї сесії Комітету Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, який цього року пройде в Республіці Польща.

Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс та Аташе з питань культури Юргіс Гедріс, директор Австрійського культурного форуму Андреас Карабачек, доктор педагогічних наук Йонас Кевішас (Литва), професор Курт Шмід (Австрія) взяли участь III Міжнародній науково-практичній конференції «Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття», що відбулася у Київському університеті ім. Б. Грінченка. У рамках заходу було презентовано литовсько-українську колективну монографію «Розвиток духовності виховання» (Вільнюс, 2016).

За кордоном

Під час робочої поїздки до Канади Міністр культури України Є. Нищук мав зустрічі з представниками Конгресу українців Канади, Парламентським секретарем Міністра Канадської спадщини Аріфом Вірані, директором Королівського музею Онтаріо у Торонто Джошем Бассеческом, Головою Групи дружби у Парламенті Канади Депутатом Борисом Вжесневським, керівництвом Національної галереї Канади, заступником Міністра з питань канадської спадщини Греємом Флеком, керівництвом Національного архіву Канади. У ході зустрічей обговорювалися питання: просування видавничих програм в літературі; підписання угоди про спільне кіновиробництво; поглиблення співпраці між канадськими та українськими мистецькими інституціями – театрами, музеями; використання досвіду Канади у міжнародній культурній дипломатії; обміну виставками тощо.

23–24 березня в Братиславі (Словаччина) відбулося XIV засідання Двосторонньої українсько-словацької комісії з питань національних меншин, освіти і культури. Українську делегацію очолювала Перший заступник Міністра культури України – голова української частини Комісії С. Фоменко, а головою словацької частини Комісії був Державний секретар Міністерства закордонних та європейських питань Словацької Республіки Лукаш Парішек. За

результатами сторони підписали Протокол, в якому головну увагу приділили питанням якісного і всеосяжного забезпечення прав національних меншин, а також подальшого розвитку співробітництва в галузі освіти, науки, культури та інформації.

Дні культури

За кордоном

4 березня Посольство України в Угорщині спільно з Державним самоврядуванням українців Угорщини провело низку заходів з нагоди відзначення Дня української культури в Угорщині. Святкування розпочалися біля меморіальної дошки на честь виходу альманаху «Русалка Дністровая», встановленої на стіні колишньої Королівської друкарні Угорщини, де у 1837 році його було надруковано. Урочисті заходи продовжилися відкриттям виставки творів українських художників, а також святковим концертом вихованців української недільної школи, українських музикантів Угорщини та переможців першого міжнародного конкурсу-фестивалю мистецтв «Stankovych fest».

Мистецькі заходи

В Україні

Посольства Бельгії, Канади, Лівану, Марокко, Франції та Швейцарії в Україні, Міністерство закордонних справ України, Французький інститут в Україні та мережа «Альянс франсез в Україні» 10–30 березня провели «Дні Франкофонії в Україні» у 9 містах – Бахмуті, Дніпрі, Запоріжжі, Києві, Львові, Одесі, Рівному, Харкові та Чернівцях. «Дні Франкофонії в Україні» спрямовано на популяризацію франкомовної культури та французької мови як мови спілкування, демократичних цінностей, дотримання прав людини та підтримки культурної різноманітності. Відкрив фестиваль концерт бельгійського гітарного гурту Four Aces Guitar Quartet у Національній музичній академії ім. П. Чайковського. У програмі Днів також: гала-концерт «Шедеври для двох фортепіано» піаністок Натії і Тамари Берая (Грузія); музична програма «Франконіч» за участі ді-джея Селін (Франція); конференція «Французька політика щодо України та Росії» французького історика і політолога Анн де Тенгі; Міжнародний конкурс ділової французької мови «Mot d'or»; письмовий Марафон французькою мовою, присвячений цивільним проблемам; студентський конкурс перекладу поезій Еміля Верхарна; вистава «Франциск Ассізький» (реж. Адель Хакімзь; за твором Жозефа Дельтеля) за участі Роберта Був'є та колективу Cie du Passage (Швейцарія) тощо.

Хореографи та вокалісти з Лівану, Китаю, Куби, РФ та України взяли участь у VII Міжнародному дитячо-юнацькому конкурсі академічного вокалу та класичної хореографії Premier у Києві. Серед зарубіжних вокалістів переможцями стали Го Цяньпін (Китай) та Їв Хаві Вікторія Джейн Аніс (Ліван), які посіли друге місце.

За кордоном

У рамках святкування 25-ї річниці дипломатичних відносин України та Китаю, під патронатом Міністерства культури України у Художньому музеї Т. Шевченка в Пекіні та у Національному музеї Тараса Шевченка у Києві відбувся Перший щорічний мистецький фестиваль «Шовковий шлях України». Серед проведених заходів у Пекіні: круглий стіл «Хатинка мрій Тараса Григоровича», де було вручено нагороди українським громадським діячам за активну участь у виданні шевченківського «Кобзаря» китайською мовою та відкриття цього музею; виставка петриківського розпису, присвячена 203-й річниці від дня народження Т. Шевченка; виставка творів українського скульптора В. Зноби; виступ композитора і виконавця В. Попадюка.

12–18 березня у Мюнхені (Німеччина) за участі молодіжного оркестру Нової Мюнхенської філармонії, Міжнародного фестивалю класичної музики LvivMozArt, Українського вільного університету Мюнхена, Генерального консульства України в Мюнхені та ін., було представлено проект «Дух Гуцулів – містичного гірського народу українських Карпат», який мав на меті познайомити європейців із культурно-мистецькими традиціями гуцулів, які зберегли унікальний скарб мальовничих обрядів і вірувань, містично поєднали дохристиянські та християнські символи й традиції. Ідея та організація проекту належить українському диригенту О. Линів, яка з 2017 року – головний диригент Оперного театру та філармонійного оркестру австрійського міста Граца. У програмі мистецьких заходів відбулися: вистава «Гуцульський рік» за повістю Г. Хоткевича (реж. Д. Чиборак) Коломийського академічного обласного українського драматичного театру ім. І. Озаркевича; концерт оркестру Нової Мюнхенської філармонії за участі 20 студентів з України, на якому, зокрема, прозвучав «Гуцульський триптих» М. Скорика; демонстрація фільму «Тіні забутих предків» (реж. С. Параджанов, 1964 р.) із німецькими титрами; майстер-класи «секрети гуцульського іконопису на склі й методи і техніка його виконання» художника О. Лозинського, народний гуцульський обрядовий спів від співачки Н. Рибки-Пархоменко та вокальної групи «Курбаси» тощо.

16–17 березня у Кракові (Польща) відбувся II Міжнародний орфографічний конкурс з української мови. У ньому взяли участь студенти україністики з 16 навчальних закладів 8 країн Європи. У програмі конкурсу також були шевченківські читання та відкрита лекція кандидата філологічних наук А. Акуленко (Київ) «Спецпроект Українського радіо. Радіодиктант національної єдності як історія сучасного мовника».

З 28 лютого по 6 квітня в ПАР за підтримки Посольства України в ПАР вперше відбулися «Українські Дні в Кейптауні». Це спроба українців, які проживають в ПАР, розповісти про Україну та українську культуру в цій країні. Програма заходу включала в себе виставки книг, показ українських фільмів, дискусії, обговорення та фестиваль української культури, де виступив ансамбль фольклорної пісні «Дивина» (Донецьк).

Театр В Україні

31 березня Національна опера України, Посольство Італії в Україні та Італійський інститут культури в Україні представили нову постановку опери видатного італійського композитора Джакомо Пуччіні – «Флорія Тоска» (режисер-постановник А. Солов'яненко). Партію Маріо Каварадоссі виконував італійський тенор Вальтер Борін. Прем'єру приурочено до 60-річчя Римських договорів та до 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Італійською Республікою.

16–18 березня у Центральному палаці культури Чернівців проходив театральний німецькомовний фестиваль «Brecht.Czernowitz». Виступили театральні групи з Тімішоари (Румунія), Києва, Кременчука Полтавської області, Хмельницького та Чернівців. Також відбулася серія майстер-класів за участі тренерів Томаса Нісе (Німеччина), Бориса Лейнвебера (РФ) та Ізольде Кобец (Румунія).

Нагороди За кордоном

Письменник, перекладач, громадський діяч, академік Естон Келменді (Бельгія) отримав міжнародну медаль Олександра Довженка від Міжнародної літературно-мистецької академії України.

Українському режисерові О. Сенцову, якого в Росії незаконно засудили за тероризм, Міжнародна правозахисна організація ПЕН-центр (США) присудила щорічну премію Барбари Голдсміт «Свобода писати». ПЕН-центр вручає щорічну нагороду в'язням сумління, які опинилися у скрутних обставинах.

Музика В Україні

15 березня у Київському національному академічному театрі оперети відбувся гала-концерт, присвячений встановленню дипломатичних відносин між Україною та Литвою, а також незалежності Литовської Республіки. У концерті прозвучали арії із відомих оперет, опер та мюзиклів, виконувалися твори литовських і українських композиторів, було представлено балетні композиції у виконанні українських артистів та представників Каунаського державного музичного театру: вокалістів Яронімаса Мілюса, Марії Арутюнової, прима театру Гітани Печкіте та солістів балету – Валерія Осадченка, Юстини Віткуте, Ауксо Мікалаюнайте. Захід проходив за підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні. Диригував головний диригент театру Йонас Янулявічюс.

17–18 березня у Київському національному академічному театрі оперети пройшов XVI Міжнародний джазовий фестиваль «Єдність» за участі українських та зарубіжних джазових музикантів: тріо у складі Йоргоса Сколіаса (вокал), Броніслава Дужого (тромбон, Польща) і Андреаша Деша (перкусія, Угорщина); гурту Klajpeda Jazz Band під керівництвом Вітаутаса Грубляускаса

(Литва); колективу Silent Blast Quintet (Литва); піаніста Кшиштофа Кобилінського (Польща); «Тріо Андраша Деша» (Угорщина) та ін. Фестиваль відбувся за підтримки Посольства Угорщини в Україні, Посольства Литви в Україні, Міністерства культури України, Польського інституту в Києві, Всеукраїнської асоціації джазу. Спеціальним гостем фестивалю став директор Будапештського музичного центру Георгій Воллнер (Угорщина). У рамках цього річної «Єдності» під егідою Всеукраїнської асоціації джазу пройшла й I Міжнародна конференція організаторів джазових фестивалів, в якій взяли участь Президент Клайпедської асоціації джазових фестивалів Інґа Грубляускене (Литва), засновник «Palmjazz Festival» Кшиштоф Кобилінський (Польща), засновник Каунаського джазового фестивалю Йонас Юкас, засновник джазового фестивалю «Єдність», голова президії Всеукраїнської асоціації джазу С. Грабар та інші.

Гітаристи з України, Білорусії, Угорщини, Литви та Німеччини змагалися у 4-х вікових категоріях в рамках VII Міжнародного конкурсу-фестивалю гітарного мистецтва «ГітАс», що проходив з 30 березня по 1 квітня в Києві. Серед зарубіжних учасників перше місце посіли: у II віковій категорії (11–13 років) – Віктор Склярів (Угорщина), у III віковій категорії (14–17 років) – Євген Наварко (Білорусь). На запрошення Всеукраїнської музичної спілки та за підтримки Посольства Угорщини в Україні в рамках фестивалю у приміщенні посольства відбувся концерт «Україна – Угорщина: гітарний діалог», в якому взяли участь угорський гітарист Ференц Бернат та український композитор, диригент Б. Бельський (Україна).

Концерт вокаліста і композитора Тео Блекманна (Німеччина–США) відбувся 5 березня в столичному арт-центрі Closer.

20–24 березня у Києві піаністи Надежда Влаєва (Болгарія–США), Павло Гінтов (Україна–США), Альфонсо Сольдано (Італія) та Камерний оркестр Національної музичної академії України під керівництвом І. Андрієвського та ін. взяли участь у Міжнародному молодіжному музичному проєкті «Борткевич в Україні», присвяченому творчості харківського композитора-емігранта Сергія Борткевича (1877–1952). Проєкт відбувся за сприяння Міністерства культури України на базі Національної музичної академії імені П. І. Чайковського.

В Києві також пройшли гастролі: гурту Swans (США), співачки Ray BLK (Велика Британія), електронного гурту Blue Foundation (Данія), діджея Nicolas Lutz (Уругвай) та ін.

З 18 березня до 6 квітня в Чернігові тривав XVII Міжнародний фестиваль класичної музики «Сіверські музичні вечори». Цього року він був присвячений творчості німецького композитора Л. ван Бетховена і проходив у рамках року Японії в Україні. Розпочався фестиваль Симфонією № 9 у виконанні Академічного симфонічного оркестру «Філармонія», Національної заслуженої академічної капели України «Думка» та музикантів з Японії – Камерного хору «Цурумі», диригента Міцунобу Такая, солістів Кіміко Такая (сопрано), Чікако Танака (меццо-сопрано), Юкіма Ібарагі (тенор), Дениса

Вишні (бас). Також відбулися концерти за участі соліста Давіда Небеля (скрипка, Швейцарія), диригента Уїнстона Фогеля (США) та ін.

Головний органіст катедрального собору канторум Базельланд у Швейцарії Ілля Вьольмі зіграв на органі у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла у Львові в рамках II Міжнародного фестивалю органної та камерної музики. Організатори проекту – українсько-швейцарська асоціація *Haliciana Schola Cantorum*. Фестиваль мав на меті привернути увагу до органної музики у Львові та до реставрації музичних інструментів.

Піаніст Володимир Зайцев (США), гітарист та композитор Михайло Вігула (Угорщина), директор та художній керівник Камерної філармонії ім. В. Лютославського міста Ломжи, диригент Ян Мілош Заржицький (Польща) взяли участь у VIII Міжнародному фестивалі камерної музики «Хмельницький камер фест» у Хмельницькому. До програми фестивалю також було включено прем'єру «Меси» одного з корифеїв професійної музики Закарпаття С. Мартона у виконанні камерних хорів «*Cardinal mindszenti korus*» та «*Cantus Agrensensis*» з Угорщини, а також камерного оркестру Хмельницької обласної філармонії під керівництвом Т. Мартиника.

Концерти джаз-бенду Оркестру Військово-повітряних сил США в Європі *The Ambassadors* під керуванням полковника Дона Скофілда відбулися у Києві, Одесі та Кропивницькому і були присвячені 25-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та США. *The Ambassadors* провели також майстер-класи в Одеській музичній школі ім. Столярського та в Київському інституті музики ім. Р. М. Глієра.

Бандурист Юліян Китасти (США) 25 березня в столичному Домі мистецтва та освіти «Майстер Клас» презентував свій новий альбом «Ночі в Бандуристані». На записі – 15 імпровізованих інструментальних творів.

19 березня в Великій залі Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського в Києві відбувся концерт джазової співачки Назгуль Шукаєвої (Казахстан). Вона виступила з програмою «*Asia Tengri Jazz*», в якій зібрано автентичні твори Азії і Америки в авангардно-джазовій обробці.

За кордоном

Пісня «*Reach A Star*» українського гурту *Soundstream* отримала номінацію «*Best Upbeat Song*» від американського телевізійного шоу *My Music Block TV*.

У містах США та Канади проходили гастролі українських гуртів «*ДахаБраха*» і «*Океан Ельзи*».

Образотворче мистецтво

В Україні

У столичному «ПінчукАртЦентрі» відбулося нагородження переможців премії *Future Generation Art Prize 2017* – першої глобальної міжнародної премії для молодих художників віком до 35 років. Головний приз і грошову винагороду в розмірі 100 тис. доларів отримала Дінео Сеше Бопале (ПАР).

Спеціальну премію в розмірі 20 тис. доларів журі присудило Фібі Босвелл (Кенія–Велика Британія). Серед митців, які брали участь: Нжидека Акунілі Кросбі (Нігерія–США), Іван Арготе (Колумбія–Франція), Фірелей Баес (Домініканська Республіка–США), Кеман Ва Лехулере (ПАР), Лі Жань (Китай), Вівіан Какурі (Бразилія), Сол Калеро (Венесуела–Німеччина), Ібрагім Махама (Гана), Ребекка Мосс (Велика Британія), Саша Пирогова (РФ), І. Джей Хілл Каміла Жанан Рашид, Мартін Сімс (США), Крістіан Фалснас (Данія–Німеччина), Енді Холден (Велика Британія), Аслі Чавушоглу (Туреччина), Важи́ко Чачіані (Грузія–Німеччина), Карла Шайм (Бразилія), «Відкрита група» (Україна).

Виставку живопису і фотографії «Картини без кордонів: Україна-Польща-Нідерланди» художника Андре ван дер Вендена (Польща–Нідерланди) було відкрито 1 березня у Львові, у Національному музеї ім. Андрея Шептицького. Майстер запропонував об'єднати у межах однієї мистецької події власні творчі візії, пов'язані з «трьома рідними його душі» містами: Ден-Гелдером в Нідерландах, польським містом Щавно-Здруй і Львовом.

За підтримки Посольства Держави Ізраїль в Україні та українсько-ізраїльського Інституту стратегічних досліджень ім. Голди Меїр 15–26 березня у Києві в приміщенні Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України проходила виставка «Сучасне мистецтво Ізраїлю». На офіційному відкритті були присутні – Посол Держави Ізраїль в Україні Еліав Белоцерковські, Посол ЄС в Україні Хьюг Мінгареллі та інші гості. В експозиції свої відео-роботи представили сучасні художники Сігаліт Ландау, Невет Іцхак, Рен Славін і Мішель Платник, Раїда Адон, Ціон Абрахам Хазан і Тамар Хіршфельд (Ізраїль). Виставка стала відображенням багатьох загальних питань, що виникають одночасно перед Україною та Ізраїлем.

Artist talk художниці з Праги (Чехія) Мартіни Смутної, яка наразі перебуває в резиденції у фонді «Ізоляція», було проведено 21 березня у Києві. Мисткиня розповіла про свою художню практику, а також про різноманітні платформи і методи створення альтернативних освітніх просторів.

11 березня у Київському просторі CANactions архітектор Роланд Зюгер (Швейцарія) розповів про проект «In-between», присвячений сторіччю від дня заснування Німецької школи БАУХАУС. Мета цього проекту – виявити яким чином відбувається взаємодія на межі приватного та публічного просторів. Також Роланд Зюгер розказав, як його бюро здійснювало реконструкцію Музею Мистецтв в Дрездені у 2011–2014 роках.

Виставка «Зустріч» польського скульптора, професора Варшавської академії мистецтв Адама Мияка відкрилася 17 березня у Львові. Тут було представлено скульптури з дерева, металу та каменя.

4 березня у столичній галереї «Дукат» відбулося публічне обговорення на тему «Українська фотодокументалістика – нездійсненні бажання». Модератором дискусії, присвяченої функціонуванню документальної фотографії в умовах загострення політичної ситуації та війни в країні, став фотограф Дональд Вебер (Канада).

17–26 березня в Музейно-виставковому центрі «Музей історії Києва» у рамках проекту «Думки. Київ. Форми. Луганськ. Відчуття. Багдад» експонувалася виставка сучасної скульптури молодого арабського скульптора Салаха Аль-Чалабі (Ірак), який нині мешкає у Києві. В експозиції – 15 скульптур.

У рамках Року Японії в Україні у столичному Національному музеї «Чорнобиль» Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Сумі Шігекі відкрив виставку традиційних японських ляльок «Окіагарі-кобоші для Фукушіми: солідарність від України». Проект, ініційований дизайнером Кендзо Такадою, став спільним заходом на підтримку постраждалих японців та українців, що пережили аварії на АЕС. В експозиції представлено традиційні японські ляльки окіагарі-кобоші, розмальовані широко відомими у світі – письменниками, акторами, художниками.

21 березня Посольство Туреччини в Україні та особисто Надзвичайний і Повноважний Посол Йонет Дж. Тезель відкрили в Національному музеї імені Тараса Шевченка виставку «Малювання на воді. Вишукане мистецтво Ебру» художника з Туреччини Хікмета Барутчугіля. В експозиції: відеоінсталяція, де показано як художник власноруч створював чотири картини, та серія з восьми картин під назвою «Ебрістамбул», в якій були представлені види Стамбула.

17 березня в Малій галереї Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький Арсенал» у Києві було відкрито виставку молодих британських і українських художників, які презентували результати перебування в резиденції SWAP: UK/UKRAINE у 2016 році. Це програма, в якій українські художники К. Берлова, Д. Чуриков, А. Кахідзе й О. Бурлака відвідали Ліверпуль, а митці з Великої Британії – Харріет Флеріот, Джин Хі Парк, Джеймі Фітцпатрік, Сара Ліппет, Воган Пілікян і Сара Тайнан – приїздили до Києва, Музичів, Харкова, Ужгорода і на півострів Бірючий. До експозиції увійшли роботи, виконані в різних жанрах медіа-арту і звернені до різних сфер соціального буття.

Виставка «Марнославство дрібних відмінностей» британського художника Грейсона Перрі тривала до 22 березня у просторі фонду «Ізоляція» за сприяння Британської Ради в Україні, яка цим проектом розпочала святкування 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Великою Британією. До експозиції увійшла серія гобеленів, на яких детально відображено повсякденне життя Великої Британії. Виставку супроводжувала насичена освітня програма – лекції про різні аспекти творчості художника та покази документальної стрічки «Питання смаку із Грейсоном Перрі», у якій художник подорожує містами Великої Британії і досліджує поняття смаку та його різноманіття.

Документальна виставка «Самаритяни з Маркової» за сприяння Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці з 28 березня по 17 квітня тривала у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї. Експозицію присвячено героям-полякам, які віддали свої життя, рятуючи євреїв під час

окупації Польщі нацистами в період Другої світової війни, зокрема трагічній історії родини Вікторії та Юзефа Ульмів. Представлено знімки та документи, які ілюструють долю цієї героїчної сім'ї, а також життя польської і єврейської громад на Підкарпатті. В урочистому відкритті виставки взяли участь представники Інституту національної пам'яті Польщі, Віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща у Вінниці Войчех Мрозовскі та ін.

24 березня в Харківській муніципальній галереї було відкрито виставку «Точки наближення: Харків». Серед зарубіжних учасників – Лючія Макарі (Молдова-Нідерланди), Маріам Натрошвілі і Дету Джинчарадзе (Грузія). Виставка стала результатом двох мистецьких резиденцій у Харкові та Дніпрі, в центрі уваги яких був людський вимір історії: досвіди війни очима вимушених переселенців, ветеранів АТО, волонтерів, які займаються допомогою військовим та цивільним, врешті – очима самих мешканців Харкова та Дніпра, обласних центрів, розташованих найближче до лінії фронту.

11 березня в Умані було відкрито виставку «Тінь Гойї» іспанського скульптора Карлоса Гарсія Лаоса та уманської художниці О. Дьоми-Пісної. В експозиції – 30 репродукцій картин видатного іспанського художника Франсіско де Гойя (1746 – 1828), 10 полотен О. Дьоми-Пісної та 10 скульптур Гарсія Лаоса, створених спеціально для цього проекту. Окрім виставки, її відвідувачі послушали дві тематичні лекції з показом фільму про Франсіско де Гойю.

30 березня у Львівському музеї історії релігії відкрилася фотовиставка «Рани» американського фотографа українського походження Йосипа Сивенького. Експозиція розповідає про українських солдатів та активістів Майдану, яких було тяжко поранено під час АТО та Євромайдану. Мета проекту – проінформувати українців про масштабне завдання реінтеграції поранених солдатів та активістів Євромайдану в нормальне життя.

За кордоном

17 березня у Нью-Йорку (США) Ukrainian Institute of America спільно з «Voloshyn Gallery» представили персональну виставку художника М. Деяка «Recent works», на якій було показано живопис, а також барельєфи та об'єкти з металу, створені за останні кілька років. Експозиція складалася більш, ніж з двадцяти робіт із серій «Space», «Chairs», «Rain», «Genesis», «Klitschko Brothers Emotions». Куратори – М. і Ю. Волошини.

Виставка цифрової графіки «Морфологія війни» української художниці С. Бедаревої експонувалася до 24 квітня в Пуеблі (Мексика).

Медіахудожниця з України С. Рейніш створила відеокліп для латинської альтернативної групи Femina-X з міста Сан-Антоніо (штат Техас, США). Вона анімувала пісню «Inka» з альбому «Multiverse».

22–26 березня у Королівстві Бахрейн проходив ярмарок сучасного мистецтва Art Bahrain Across Borders 2017. Вільнюська філія галереї «ЦЕХ» (Литва) представила роботи українських митців Є. Петрова та М. Білоуса. Одна з робіт Є. Петрова потрапила до колекції Її Королівської Величності Принцеси

Сабіки Бінт Ібрагім Аль Халіфа, Дружини Короля Бахрейну, яка відібрала її під час особистого візиту на стенд галереї «ЦЕХ».

У Посольстві України в Угорщині було відкрито виставку «Stop Putin Stop War», яка через дитячі малюнки нагадувала про триваючу російську агресію проти України і про прагнення дітей до миру і процвітання.

17 березня в місті Парма (Італія) в рамках виставки «Bifronte» було представлено проекти українських скульпторів «Welkin» М. Зігури та «AfterToday» Є. Зігури. Один із ключових задумів – продемонструвати глибинний внутрішній зв'язок, тонку діалогічність між їхніми підходами до пластичного мистецтва, втіленими у проектах «Welkin» і «AfterToday», над якими митці працювали впродовж 2010–2016 рр.

Фотографи з України О. Панов і С. Горобець посіли перше та відповідно друге місце на міжнародному конкурсі Jazz World Photo 2017. Вручення нагород відбулося в рамках фестивалю Jazzines у чеському місті Трутнов.

Роботу українського скульптора Є. Зігури було продано на аукціоні у Нью-Йорку (США) під час торгів «New now», організованих аукціонним домом «Phillips», за \$20 тис., що більше, ніж вдвічі, перевищило оціночну вартість.

14 березня у Варшаві (Польща) було відкрито виставку під назвою «Переміщені. 12 історій з України», що розповідає історії дванадцяти людей та їхніх родин, котрі внаслідок війни на сході України та анексії Криму були змушені покинути свої домівки і розпочати життя з нуля у новому місці. Автор світлин – український фотограф С. Сараханов. Організатором виставки є Посольство Великої Британії в Україні та неурядова організація «Stabilization Support Services».

З нагоди третьої річниці початку російської агресії проти України і анексії Автономної Республіки Крим Посольство України в Естонській Республіці організувало 27 березня в Таллінні (Естонія) фотовиставку документального фотографа Е. Зіятдінової та презентацію документальних фільмів «Крим: Опір» (присвяченого анексії Криму; реж. Фатіма Османова) і «Воїни духу» (присвяченого обороні Донецького міжнародного аеропорту; реж. Т. Кулаковська та А. Мартиненко).

Література в Україні

З 31 березня по 6 квітня у Києві проходив II Фестиваль Kyiv Poetry Week. Його учасниками стали не лише поети, а й художники, композитори, музиканти та артисти інших сфер мистецтва з Канади, Німеччини, Латвії, Естонії, Білорусі, РФ й України. Програма складалася з поетичних читань і мелодекламацій, перформансів і вистав, презентацій тощо.

27 березня у столичному Національному музеї літератури України відбувся вечір пам'яті класика естонської та світової літератури Маріє Ундер (1883–1980). У програмі вечора відбулися показ відео та фотоматеріалів, присвячених Маріє Ундер, виступи українських діячів, котрі займаються вивченням естонської культури – Ю. Косенко та О. Тимчишин. На заході були

присутні представники естонської діаспори в Україні та співробітники Посольства Республіки Естонія в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Естонія в Україні Гертом Антсу.

30 березня у Львові відбулася презентація книги репортажів про Революцію Гідності польської журналістки українського походження Марії Степан «Człowiek to człowiek, a śmierć to śmierć».

За кордоном

Книгу українського поета, перекладача Т. Малковича «Той, хто любить довгі слова» видали у США під назвою «NAME OVER». До збірки увійшли найкращі вірші та переклади молодого автора.

23–26 березня у Німеччині проходив Лейпцизький книжковий ярмарок, участь в якому взяла і команда авторів та організаторів Міжнародної літературної корпорації Meridian Czernowitz. Серед них – поети І. Померанцев, С. Жадан та І. Цілик, президент Міжнародної літературної корпорації Meridian Czernowitz С. Померанцев, директорка фестивалю Є. Лопата і перекладачка К. Дате. Поїздки підтримало Міністерство закордонних справ Німеччини, Українсько-німецьке культурне товариство «Gedankendach» та Посольство Німеччини в Україні. Команда Meridian Czernowitz презентувала у Німеччині наступний поетичний фестиваль, читали поезію та прозу, провели публічну дискусію на тему «Czernowitz: Інтернаціональний діалог як шлях подолання конфліктів пам'яті»

Бібліотеки

В Україні

22 березня в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського за сприяння Посольства України в Лівані та Ліванського культурного центру в Україні відбулася презентація перекладу «Бейрутських оповідань» українського письменника та сходознавця Агатангела Кримського арабською мовою, виданого наприкінці минулого року в Лівані. Захід пройшов за участі автора перекладу – ліванського письменника і перекладача, журналіста й українознавця Імадеддіна Раефа. У презентації також взяли участь представники дипломатичного корпусу в Україні, зокрема Посольства Лівану в Україні, сходознавці, українознавці, перекладачі, письменники, журналісти.

Літературний вечір «Натхнення їй дала Волинь», присвячений 160-річчю від дня народження відомої польської письменниці та акторки Габріелі Запольської, було проведено 23 березня у Волинській державній обласній універсальній науковій бібліотеці імені Олени Пчілки. Під час заходу присутні мали змогу оглянути книжкову виставку «Габріеля Запольська: польський класик родом із Волині» та фотодокументальну виставку, організовану Генеральним консульством Республіки Польща в Луцьку, на тему: «Габріеля Запольська і Волинь».

Музеї В Україні

17 березня у Києві відбувся урочистий вечір, присвячений творчості видатних класиків літератур Республіки Білорусь та України Янки Купали і Тараса Шевченка, який організувало Посольство Республіки Білорусь в Україні та особисто Надзвичайний і Повноважний Посол Ігор Сокол. Спеціальним гостем вечора стала Директор Державного літературного музею Янки Купали (Білорусь) Олена Лешкович, а серед почесних гостей свята були надзвичайні і повноважні послы Молдови, Болгарії, Палестини, Кувейту, Туркменістану, Таджикистану, Угорщини, Казахстану, представники державних органів України, громадськість та ін. Програму вечора склали медіапрезентації книг, виступи почесних гостей та концерт колективу Полтавської обласної філармонії «Чураївна», який представив програму з українських та білоруських народних музичних творів.

19 березня у Києві було створено наглядову раду «Меморіального центру Голокосту «Бабин Яр». Її Головою було обрано Голову виконавчої ради Єврейського агентства для Ізраїлю Натана Щаранського, а його заступником – співзасновника Єврейського конгресу Росії та благодійного фонду Genesis Philanthropy Group Германа Хана. Також до складу наглядової ради увійшли: головний рабин Києва та України Яків Дов Блайх; засновник і вокаліст українського рок-гурту «Океан Ельзи» С. Вакарчук; колишній президент Польщі (1995–2005) Александр Квасневський; Київський міський голова В. Кличко; колишній сенатор від штату Коннектикут (США) Джо Ліберман; український бізнесмен і філантроп В. Пінчук; колишній Міністр закордонних справ і віце-канцлер Німеччини Йошка Фішер; голова фонду «Меморіального центру «Бабин Яр» Павел Фукс; співзасновник Єврейського конгресу Росії та благодійного фонду Genesis Philanthropy Group Михайло Фрідман.

У Волинському краєзнавчому музеї, в рамках Року Тадеуша Костюшка, відбувся тематичний вечір «Про Костюшка... словом і співом», організований спільними зусиллями Товариства польської культури імені Тадеуша Костюшка та працівників відділу давньої історії музею. Голова товариства Ніна Поремська представила комплексну програму заходів Року Тадеуша Костюшка в Луцьку та на Волині, підтриману Генеральним Консульством Республіки Польща в Луцьку.

24 березня в Чернігівському обласному художньому музеї ім. Г. П. Галагана після дворічної перерви відбулося відкриття XI міського фестивалю єврейської культури імені Шолом-Алейхем. Серед мистецьких заходів – виставка картин «Арон Ржезніков. Живопис. Графіка» із фондів музею, концертна програма «Світло життя» та художній фільм «Світло навколо» (реж. Лив Шрайбер, США). Завершальною подією став XII Міжнародний науковий семінар «Євреї Лівобережної України. Історія і культура» у Чернігівській міській єврейській общині.

За кордоном

У Варшаві (Польща) за участі Міністра закордонних справ України П. Клімкіна відбулася церемонія відкриття скверу імені українського поета Василя Стуса. Під час церемонії відкриття читали вірші Василя Стуса та посадили кущ калини – як символ України в центрі Варшави.

Кіно

В Україні

У XIV Міжнародному фестивалі документального кіно про права людини Docudays UA, що відбувався в Києві з 24 по 31 березня, брали участь 30 країн: Австралія, Австрія, Бельгія, Білорусь, Велика Британія, Грузія, Данія, Естонія, Іран, Ісландія, Іспанія, Канада, Латвія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Південна Африка, Південна Корея, Польща, Росія, Румунія, США, Туреччина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Швейцарія і Швеція. Тема цьогорічного фестивалю Docudays UA – «4° Прощавай, людино!», що розглядає кліматичні зміни внаслідок діяльності людини. До складу журі увійшли: експерт з піар-кампаній фільмів Тесса Мой (США), засновник «Документальної фабрики» в Парижі Бенджамін Бібас (Франція), режисерка Гільда Рос Гуднадоттір (Ісландія–Німеччина), експерт із фестивальних стратегій Бріджит О'Ші (Австралія), режисерка Саломе Яші (Грузія) та ін. У конкурсних та позаконкурсних програмах фестивалю – 96 фільмів, 50 з яких брали участь у 4 конкурсних програмах: «Доси/життя», «Доси/право», «Доси/коротко», «Доси/Україна». Головний приз конкурсу Доси/Життя отримав фільм «Усі ці нерви» (реж. Дженні Гейдж, США), конкурсу Доси/Права – фільм «Пол приходить з-за моря: щоденник зустрічі» (реж. Якоб Пройсс, Німеччина), конкурсу Доси/Коротко – «Я не тутешня» (реж. Майте Альберді та Г'єдре Жіките, Литва–Чілі), а конкурсу «Доси/Україна» – «Укриття» (реж. А. Максимчук). Приз глядацьких симпатій отримав фільм «Народжені бути вільними» (реж. Гаяне Петросян, Велика Британія–РФ). Приз команди фестивалю імені продюсера фестивалю Андрія Матросова здобула «Амазона» (реж. Клер Вайскопф, Колумбія). Приз студентського журі – «5 жовтня» (реж. Мартін Коллар, Словаччина–Чехія). Мета фестивалю – сприяти популяризації й розвитку документального кіно та підвищенню рівня дотримання прав людини в Україні.

У Києві та Харкові за підтримки Посольства США в Україні відбувся VI Фестиваль американського кіно «Незалежність», присвячений 25-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та США. Було показано стрічки: «Манчестер біля моря» (реж. Кеннет Лонерган), «Салям, сусіде» (реж. Зак Інграсі, Кріс Темпл), «Перегони на вимирання» (реж. Луї Псігойос), «Радикальні черниці» (реж. Ребекка Перріш), «Лавінг» (реж. Джефф Ніколс), «Причепа» (реж. Лорін Скаферія), «Під покровом ночі» (реж. Том Форд), «Без клейма» (реж. Філіп Барібо), «Встати, суд іде!» (реж. Джеффри Сондерс, Джей Шапіро), «Погані діти» (реж. Кіт Фултон, Луїс Пепі). В рамках фестивалю діяла творча лабораторія для молодих художників «Інді ЛАБ». Учасники курсу

працювали над короткометражним фільмами тривалістю 5–10 хвилин, відвідували групові семінари та індивідуальні консультації. Мета форуму – показати українській аудиторії американські стрічки, зняті незалежними кінокомпаніями. «Незалежність» також сприяла розширенню можливостей американсько-української співпраці в галузі кінематографії, а саме: залученню фахівців американської кіноіндустрії в Україну та заохоченню взаємозв'язків між українськими та американськими професійними кінематографістами.

19 березня в просторі «Ізоляція» у Києві відбувся показ польсько-української копродукції «Мій дід копав. Мій батько копав. А я не буду», створеної в рамках польсько-українського перформативного проекту «Мапи страху/Мапи ідентичності». Режисура: Агнешка Блонська (Варшава), Р. Саркісян (Харків). Показ відбувся в рамках міжнародної історичної конференції «Неоднозначне минуле. Радянський спадок крізь призму модернізації», яку організувало представництво Фонду Гайнріха Бьоля в Україні.

Посольство Іспанії в Україні провело у Києві, Одесі, Львові XV Тиждень іспанського кіно «CineFIESTA». У програмі показу стрічки: «Пальми в снігу» (реж. Фернандо Гонсалес Моліна), «Труман» (реж. Сеск Гай), «Нічні історії» (реж. Мануель Бурло Морено), «Возз'єднання» (реж. Хонас Труеба), «Нічого натомість» (реж. Даніель Гузман). А з нагоди 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Іспанією та Україною у програмі Тижня було представлено «Ніч короткометражного кіно», єдиний показ якої відбувся 31 березня в Культурному центрі «Кінотеатр «Київ».

30 березня у Києві Центр візуальної культури та журнал «Політична критика» організували показ документального фільму «Пол приходить з-за моря: щоденник зустрічі» за участі режисера Якоба Пройсома (Німеччина).

За кордоном

Фільм «Переломний момент: Війна за демократію в Україні», співрежисерами якого є Марк Джонатан Харріс (США) та О. Санін, було визнано найкращим документальним фільмом на XXIII Міжнародному кінофестивалі SLO Film Fest у Сан Луїс Обіспо (штат Каліфорнія, США).

16 березня на американському кінофестивалі SXSW в Остіні (штат Техас) показали фільм О. Довженка «Земля» з живим музичним супроводом у виконанні гурту «ДахаБраха». Виступ «ДахиБрахи» відбувся в рамках туру по США та Канаді.

З 6 березня і до початку квітня у Воєводині (Сербія) Посольство України в Сербській Республіці провело місяць українського кіно. У програмі показу стрічки – «Спадок нації» (реж. О. Ткачук), «Земля» (реж. О. Довженка), «Воїни духу» (реж. Т. Кулаковська, А. Мартиненко), «Іван-сила» (реж. В. Андрієнко) і «Російський дятел» (реж. Чед Грасія. Україна, США та Велика Британія).

9 березня на найбільшому анімаційному форумі Європи Cartoon Movie в Бордо (Франція), в якому Україна брала участь вперше, продюсери FILM.UA Group і Animagrad успішно провели перший міжнародний пітчинг мультфільму

«Мавка. Лісова пісня» (продюсери І. Костюк, Є. Олесов, А. Єлісеєва; сценарист Я. Войцешек). На презентації представили робочі кадри під автентичну музику, написану групою «ДахаБраха». Проект отримав масу позитивних відгуків, в тому числі і від The Walt Disney Company. Головна героїня мультфільму Мавка прикрасила березневу обкладинку анімаційного видання Animation Magazine (офіційного партнера заходу), яке великим тиражем поширювалося на форумі в Бордо.

13–16 березня в Гонконзі (Китай) проходив щорічний ринок кіно- і телеконтенту FILMART. На стенді FILM.UA Group було представлено проекти анімаційної студії Animagrad: повнометражні фільми «Викрадена принцеса» (реж. О. Маламуж) і «Мавка. Лісова пісня» (продюсери І. Костюк, Є. Олесов, А. Єлісеєва; сценарист Я. Войцешек), анімаційний серіал «Ескімоска» (реж. О. Шапарєв, Є. Єрмак) та інші проекти в розробці. В рамках ринку всі права на показ повнометражного фільму-фентезі Ю. Ковальова «Сторожова застава», включаючи кінотеатральні, були продані кінокомпанією Film.UA Group компанії Bombaran Film для показу на території Південної Кореї.

30 березня у Берліні (Німеччина) за підтримки Посольства України в Німеччині, Німецької асоціації українців та благодійної організації Smile and Help відбувся показ канадської стрічки про Голодомор «Гірки жнива» (реж. Джордж Менделюк).

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 23.05.2017. Обл.-вид. арк. 0,93. Б/т. Зам. 54. Безплатно

Ротапринт НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12